

w numerze

Roman tonie, ←
Samantha współczuje

14

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 Bój o kulturę. „Dobra zmiana”
w teatrach i muzeach

WYDARZENIA

14 Polański w matni. Polski krok
ku ekstradykcji

O TYM MÓWI ŚWIAT

20 Ten TTIP tak ma. Handlowa
umowa – czy zmowa?

24 Katastrofa Gibraltaru.
Jeśli Brexit dojdzie do skutku...

Iluzja demokracji ←
Hop, i jest
partnerstwo!

20

PROFILE

26 O nich się mówi: Amber Heard,
Leo Messi, Elizabeth Holmes

LUDZIE

28 Michel Temer. Kopie dołki
pod Dilmą Rousseff

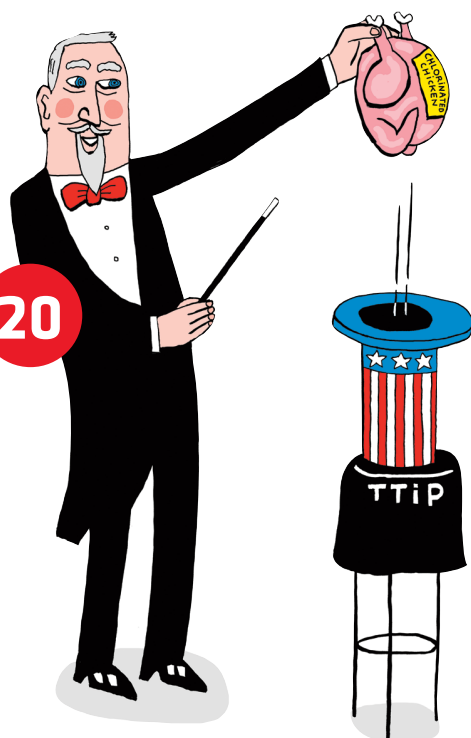
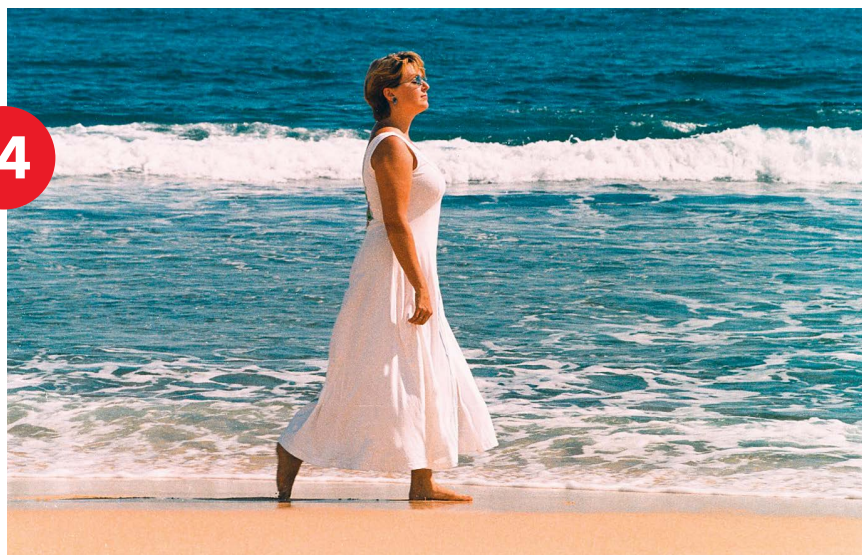
REPORTAŻ

30 Wenezuela pada. Zmęczony naród
czeka na pucz

34 Pływająca forteca. USS Harry Truman
na wojnie z kalifatem

O tych krajach piszemy:

BRAZYLIA (s. 28) **CHINY** (s. 40) **HISZPANIA** (s. 24)
INDIE (s. 50) **JAPONIA** (s. 70) **MAROKO** (s. 60)
NIEMCY (s. 20, 66) **POLSKA** (s. 12, 14) **ROSJA**
(s. 44) **USA** (s. 14, 20, 34, 66) **WENEZUELA** (s. 30)
WIELKA BRYTANIA (s. 24, 56)

Życie ←
po Brexicie
Co z Gibraltarem?

24

Podarunek od Trumana ←
Drony zamiast stonki

34

Lotosowe żniwa ←
Kwiat mętnych wód

40

Następne
NOWE FORUM
w piątek 24 czerwca 2016

Plemię Apatani ←
Tradycję mają
w nosie

50

- 40** Ciemna strona lotosu. Magiczna roślina za cenę potu i łez
44 Jarosław Putina. Rosyjska prowincja dumna z prezydenta

FOTOSTORY

- 48** Pod mostami Paryża.
Francuzom kiepsko się powodzi

OBYCZAJE

- 50** Widzieli dinozaury? Czary przy granicy Indii z Birmą
56 Gangi w Anglii.
Bałtowie rządzą na Wyspach
60 Sodomy tu nie będzie.
Obława na gejów w Maroku

CYWILIZACJA

- 64** Trendy, zagadki, odkrycia

→ **Królestwo homofobii**
Bez Rabatu
dla odmieńców

60

56

→ **Kłopotliwi imigranci**
Łotwa, Litwa, Litwa

Żydówka zbuntowana ←
Moja Księga Wyjścia

66

ROZMOWA

- 66** Deborah Feldman.
Uciekła z nowojorskiego getta chasydów

KOMPAS

- 70** Kraj świątyn i mangi.
Podróż w czasie po Japonii

HISTORIA

- 76** Wiara po byku. Mitraizm, konkurent chrześcijaństwa

- 80** **MIKROFORUM**

Nie tylko anime ←
Japonia stara i najnowsza

70

Kup książkę

Największy skandal pedofilski w Kościele

Afera ujawniona tylko dzięki uporowi prasy

© 2015 Spotlight Film, LLC. All Rights Reserved.
© 2016 Layout and Design Sony Pictures Home Entertainment Inc. All Rights Reserved.

Już w sprzedaży z tygodnikiem **POLITYKA**

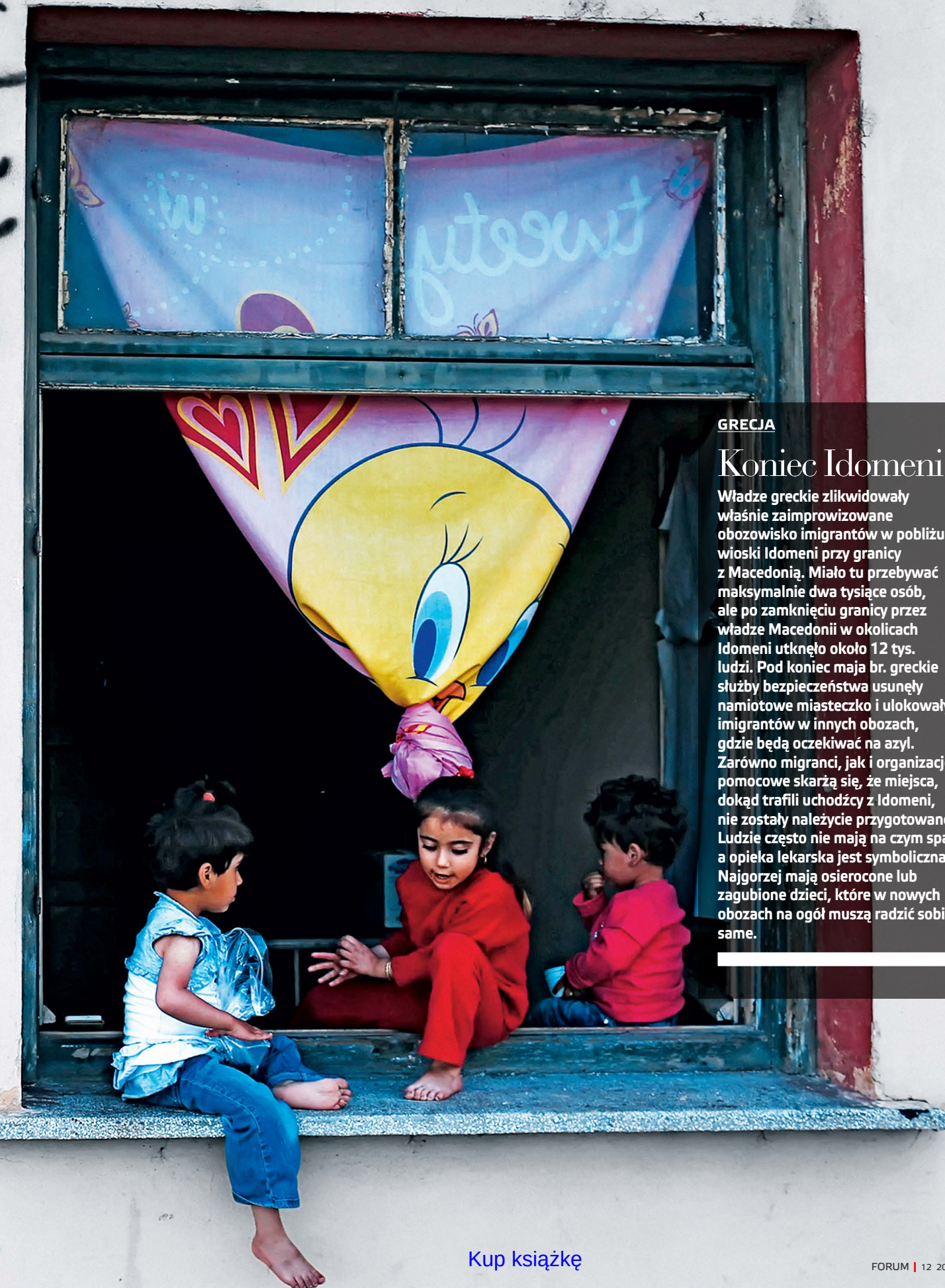
[Kup książkę](#)

NO
HUMAN
RIGHTS

HERE

So
B
13
12

GRECJA

Koniec Idomeni

Władze greckie zlikwidowały właśnie zaimprovizowane obozowisko imigrantów w pobliżu wioski Idomeni przy granicy z Macedonią. Miało tu przebywać maksymalnie dwa tysiące osób, ale po zamknięciu granicy przez władze Macedonii w okolicach Idomeni utknęło około 12 tys. ludzi. Pod koniec maja br. greckie służby bezpieczeństwa usunęły namiotowe miasteczko i ulokowały imigrantów w innych obozach, gdzie będą oczekiwać na azyl. Zarówno migranci, jak i organizacje pomocowe skarżą się, że miejsca, dokąd trafili uchodźcy z Idomeni, nie zostały należycie przygotowane. Ludzie często nie mają na czym spać, a opieka lekarska jest symboliczna. Najgorzej mają osieroczone lub zagubione dzieci, które w nowych obozach na ogół muszą radzić sobie same.

PERU

Nasz człowiek w Limie

Peru ma nowego prezydenta, którym został polityk o swojsko brzmiącym nazwisku – Pedro Pablo Kuczynski (na zdjęciu w środku z pierwszym wiceprezydentem Martinem Vizcarrą oraz drugą panią wiceprezydent Mercedes Aráoz). Syn emigranta o niemiecko-polsko-żydowskich korzeniach jest świetnie wykształconym ekonomistą, studiował na Oksfordzie i w Princeton. Pracował m.in. na Wall Street, w Banku Światowym i w peruwiańskim Banku Centralnym.

77-letni Kuczynski o włos wyprzedził córkę byłego prezydenta Peru Alberta Fujimoriego – Keiko Fujimori. Murem stanęła za nim cała opozycja, obawiając się powtórki z katastrofalnych rządów Fujimoriego, który odsiaduje karę więzienia. Nowy prezydent zapowiedział, że jego rząd będzie sprawować władzę w imię szerokiego porozumienia ponad podziałami i kompromisu. – Dość wymiany ciosów i porachunków – dodał Kuczynski, który będzie najstarszym prezydentem w historii Peru.

WIELKA BRYTANIA

Groźny ser

28-letni żołnierz Chris Anderson po raz 17 został mistrzem w zawodach w toczeniu sera organizowanych co roku w miasteczku Brockworth w angielskim hrabstwie Gloucestershire. Zwycięzcą zostaje ten, kto schwyta okrągły ser double gloucester spadający z zawrotną prędkością ze zbocza słynnego w okolicy wzgórza Coopera. Co prawda nikomu to się jeszcze nie udało, bo przysmak waży ponad 3,5 kg i rozpędza się do stu kilometrów na godzinę, ale wtedy korona króla gór przypada temu, kto pierwszy zjedzie na dół stromego zbocza. W wyścigu biorą udział śmiałkowie z całego świata, chociaż zabawa jest niebezpieczna. Największa masakra dokonała się w 1997 r., kiedy do szpitala trafiło 33 uczestników. W 2005 r. trzeba było zarządzić przerwę, bo karetki nie nadążały z odwożeniem rannych.

Szekspir zamiast Moliera

Konserwatywny rząd Polski bierze się za pole kultury, które zamierza przeorać na swoją modłę. Liberalni artyści i intelektualiści są wzburzeni. Niektórzy mówią już o wojnie domowej.

• **O**to jedno z ważniejszych wydarzeń kulturalnych w Polsce: rozdanie Paszportów „Polityki”. Co roku ten największy tygodnik opinii wyróżnia młodych artystów – od muzyki poważnej przez rozrywkową po literaturę. „Polityka” miała przed rokiem 1989 zabarwienie komunistyczno-reformatorskie, dziś jest liberalna. Dla rządzących Polską to idealna wizja wroga: postkomunizm i europejski mainstream w jednym. Tegorocznej gali oczekiwano więc ze szczególną ciekawością.

Na scenę wchodzi redaktor naczelny. Jerzy Baczyński wita publiczność, wśród której tym razem zabrakło ministra kultury. – Pozdrawiamy widzów Dwójki, którzy jeszcze tym razem są z nami! – mówi. Rozbawienie wśród publiczności – nowy, narodowo-konserwatywny rząd przejął telewizję publiczną; kto wie, czy za rok będzie jeszcze transmitować galę? – Wcześniej politycy za mało troszczyli się o kulturę. Dziś troszczą się za

bardzo – kontynuuje Baczyński. Sala wybucha wywrotowym śmiechem, a redaktor naczelny zastanawia się, jak będzie wyglądać Gala 2017 – oby znów w operze. – Jeśli nie, to wynajmiejmy ogromne katakumby i już państwa zapraszamy.

Czy życie kulturalne w Polsce będzie musiało zejść do podziemia? Chyba w żadnym kraju Europy artyści i intelektualiści nie mieli tak wielu doświadczeń z obcym panowaniem i dyktaturą. Gdyby znów doszło do gry o wszystko, to w skarbcu doświadczeń można bez trudu znaleźć instrumenty walki. Kpinę i protest, konspirację, budowę równoległych struktur. A nawet niezależne od państwa nauczanie.

Nowa partia rządząca uprawia retorykę wymierzoną w elity i intelektualistów. Także dlatego wielu z nich wyraża ostry sprzeciw. Augur polskiej poezji Adam Zagajewski mówi: „Zachłanne, fanatyczne próby błyskawicznego opanowania władzy we wszystkich dziedzinach życia publicznego (...) mogą się kojarzyć tylko z faszyzmem”. Jego zdaniem nowa ekipa łączy ze sobą „nacjonalizm, populizm, kłamstwo i autorytaryzm”.

Kiedy nowy minister kultury Piotr Gliński chciał w lutym odznaczyć trzynastu pisarzy orderem „Gloria Artis”, najwyższym wyróżnieniem dla twórców kultury, siedmioro odmówiło. „Nie chcę odznaczenia od przedstawicieli władzy łamiącej zasady demokracji w Polsce” – napisał w uzasadnieniu Kazimierz Orłoś. A Piotr Wojciechowski, który nagrodę przyjął, jeszcze podczas uroczystości zaproponował zwołanie nowego Kongresu Kultury, walnego zgromadzenia polskich twórców, żeby otwarcie ze sobą porozmawiać.

Czy groźba faszyzmu jest realna? Władzy w Polsce nie przejął przecież żaden puczysta, lecz demokratycznie wyłoniony rząd, przy 51-procentowej frekwencji wyborczej. Jednak nowa władza, napędzana triumfalizmem, arogancją oraz żądzą zemsty, chce z dnia na dzień wyeliminować wpływy liberalnych elit. Jej prostackie postępowanie i wiara, że można lekceważyć opinię publiczną, przyczyniają się do wzrostu napięcia w kraju. Szeroko mówi się o „konserwatywnej rewolucji”, jaką ten rząd chce zaserwować narodowi. A nacjonalistyczne i chrześcijańskie wychowanie oraz pouczanie reszty świata o cierpieniach i bohaterstwie w polskich dziejach stanowią już dziś oficjalną linię.

Rząd ma jednak (na razie?) pewne ograniczenia. „Polityka” to medium prywatne. Spółka akcyjna wydająca liberalną „Gazetę Wyborczą” również jest w prywatnych rękach. To samo dotyczy większości mediów, także gazet wydawców zagranicznych, chętnie atakowanych przez obóz rządowy. Najważniejszy (i krytyczny wobec rządu) prywatny nadawca – grupa TVN – przeszedł niedawno z rąk polskich w amerykańskie.

Zupełnie inaczej rzecz ma się z teatrami i muzeami, nie mówiąc już o dotowanych czasopiśmie i narodowych instytucjach kultury. Przez te ostatnie przetacza się fala zmian. 1 kwietnia br. minister kultury zwolnił Grzegorza Gaudena, wielce zasłużonego dyrektora Instytutu Książki. Wcześniej przysłano mu do biura audytorów – także z działającej poza ministerstwem, bliskiej rządowi Fundacji Republikańskiej. – To oczywiste naruszenie polskiego prawa – mówi Gauden. Instytut dofinansowuje m.in. przekłady literatury polskiej, Gauden był zaś tej literatury doskonałym ambasadorem.

Wcześniej taki sam los spotkał szefa Narodowego Centrum Kultury (NCK) Krzysztofa Dudka. Szefowie innych instytucji kultury już są na celowniku. Choćby Paweł Potoroczyn, dyrektor Instytutu Adama Mickiewicza. – Polska jest pod względem wymiany kulturalnej na trzecim lub czwartym miejscu w Europie. Szkoda byłoby to stracić – mówi Potoroczyn. Rów-

**NOWA WŁADZA,
NAPĘDZANA
TRIUMFALIZMEM,
AROGANCJĄ
I ŻĄDZĄ ZEMSTY,
CHCE Z DNIA
NA DZIEŃ
WYELIMINOWAĆ
WPŁYWY
LIBERALNYCH
ELIT**

nież on ma za sobą audyt, również on musi się bronić przed fałszywymi oskarżeniami, ochoczo kolportowanymi przez prawicowe media. Są jednak artyści, którzy zmianę władzy powitali z zadowoleniem. Na przykład ikona polskiej prawicy, Jarosław Marek Rymkiewicz. Pisarz ten chwalił Kaczyńskiego za to, że „ugryzł w dupę ospałego polskiego żubra i popędził go do biegu”.

Polskie społeczeństwo, artyści i intelektualiści są podzieleni i spolaryzowani jak rzadko wcześniej. Niektórzy głoszą już wojnę domową. Trudno znaleźć budowniczych mostów. Maciej Łubieński, jeden z założycieli popularnego kabaretu „Pożar w burdelu”, dostrzega atrakcyjność Kaczyńskiego i PiS jako obiektów drwiny. – Przez trzy lata odgrywałem świat Moliera, wykpiwając obyczaje warszawskiego towarzystwa. Teraz wchodzi na plan Szekspir, temat historii, pasji władzy – mówi Łubieński. – Można jednak zwariować od ciągłego zmagania się z wielkimi politycznymi problemami. Bądźmy zaangażowani, ale nie dajmy sobie odebrać radości życia – dodaje jego kolega Michał Walczak. Dlatego ich zespół zaprasza teraz na „terapeutyczny, apolityczny wiosenny taniec”. Mile widziani są wszyscy – „starzy i młodzi, smutni i weseli, demokraci i tyrani!”.

© GERHARD GNAUCK,

OPUBL. W NEUE ZÜRCHER ZEITUNG

REKLAMA

Pomóż ocalić klacz Łatkę.

Fundacja Centaurus, ogólnopolska organizacja non profit, od ponad 10 lat pomaga zwierzętom w potrzebie.

W ośrodku na dolnym śląsku, największym azylu dla koni w Europie, schronienie znalazło ponad 400 koni i dziesiątki innych zwierząt. Drugie tyle dzięki Centaurosi zamieszkało w domach adopcyjnych na terenie całego kraju.

kuje, bo to doskonały biznes. Otwiera się również nowy rynek zbytu koni - Japonia, o czym jest ostatnio głośno wobec protestów wielu organizacji broniących praw zwierząt.

Przed wywozem do ubojni Centaurus chce dzisiaj ocalić Łatkę. Ta młoda klacz urodziła się u handlarza, nie zna innego życia niż krótki łańcuch oraz ciemna komórka. **Możesz wesprzeć działania Fundacji Centaurus dokonując wpłaty z tytułem Łatka na konto numer 15 1020 5226 0000 6002 0220 0350**

Fundacja potrzebuje zebrać 1800 zł do końca czerwca aby ocalić klacz.

**WYŚLIJ SMS O TREŚCI
ŁATKA POD NUMER 74567**
i pobierz tapetę (koszt 4,92 zł z VAT)

Niestety te wszystkie działania to tylko kropla w morzu potrzeb. Niezmiennie, każdego roku, Polska wysyła na rzeź tysiące koni, które służyły w wielu ośrodkach i gospodarstwach. Zachodnich odbiorców nie bra-

ul. Borelowskiego 53/2, 51-678 Wrocław
tel. 518 569 487, tel. 518 569 488
www.centaurus.org.pl
Akcja prowadzona w ramach Kampanii Kochaj Mądrze Regulamin: <http://centaurus.org.pl/rkkm>